

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра лісівництва**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного
факультету
 /доц. Калинич І.В./
« 30 » 06 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЛАНУВАННЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА**

Рівень вищої освіти	Магістр
Галузь знань	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина
Спеціальність	Н4 Лісове господарство
Освітня програма	Лісове господарство
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

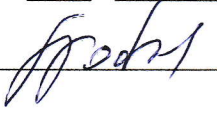
Ужгород 2025

Робоча програма навчальної дисципліни **«Планування лісогосподарського виробництва»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина** спеціальності **Н Лісове господарство** освітньо-професійної програми **Лісове господарство**.

Розробники: к.е.н., доц., доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту І.В. Задорожна;
к.с.-г.н., доц., доцент кафедри лісівництва А.І. Задорожний

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **лісівництва**

протокол № 10 від «27» 06 2025р.

Завідувач кафедри Потіш Л.А.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

протокол № 11 від «27» 06 2025 р.

Голова науково-методичної комісії Потіш Л.А.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-ий	1-ий
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійна робота студента 3	2-ий	2-ий
	Лекції:	
	20	6
	Практичні (семінарські)	
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні	
	16	6
Форма підсумкового контролю: письмова, тестування	Самостійна робота:	
	54	78

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Планування лісогосподарського виробництва» полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо розроблення перспективних, поточних та оперативних планів діяльності лісогосподарських підприємств, обґрунтування планових показників, раціонального використання виробничих, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів, а також контролю за виконанням планів в умовах сучасного ринкового середовища.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння теоретико-методичних засад, принципів і методів планування лісогосподарського виробництва;
- вивчення системи перспективних, поточних та оперативних планів лісогосподарських підприємств;
- оволодіння методами прогнозування та обґрунтування основних планових показників;
- формування навичок розроблення виробничої програми лісогосподарського підприємства;
- набуття вмінь планувати потребу в трудових, матеріально-технічних і фінансових ресурсах;
- опанування методики планування продуктивності праці, чисельності працівників і фонду оплати праці;
- формування навичок планування витрат, собівартості продукції, доходів, прибутку та рентабельності;
- набуття здатності складати бізнес-плани та обґрунтовувати управлінські рішення у сфері лісового господарства;
- розвиток умінь аналізувати виконання планів, оцінювати ризики та визначати напрями підвищення ефективності лісогосподарського виробництва;
- формування здатності враховувати економічні, екологічні, соціальні та правові аспекти під час планування діяльності лісогосподарських підприємств.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК-1).
2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-2).
3. Здатність розробляти проекти та управляти ними (ЗК-5).
4. Здатність працювати в міжнародному контексті (ЗК-7).

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення (ФК-1).

2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства (ФК-2).

3. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти (ФК-4).

4. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах (ФК-5).

5. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля (ФК-6).

6. Здатність забезпечити організацію роботи та управління лісогосподарським виробництвом на підприємствах різного функціонального призначення (ФК-9).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Планування лісогосподарського виробництва» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП): ОК «Мисливствознавство», ОК «Регулювання продуктивності лісів».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Лісове господарство», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.	ПРН-1
Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.	ПРН-3
Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісових ресурсів у конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.	ПРН-6
Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.	ПРН-7
Оцінювати ризики господарювання за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.	ПРН-13

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Планування лісогосподарського виробництва»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Знати та розуміти теоретичні засади, принципи, методи й сучасні підходи до планування лісогосподарського виробництва; застосовувати спеціалізовані знання для обґрунтування перспективних, поточних та оперативних планів діяльності лісогосподарських підприємств.	ПРН-1
Приймати обґрунтовані рішення щодо планування діяльності лісогосподарських підприємств; прогнозувати їх розвиток, визначати фактори досягнення планових цілей, аналізувати та порівнювати альтернативні варіанти планів, оцінювати ризики й можливі наслідки прийнятих рішень.	ПРН-3
Оцінювати стан і потенціал лісових ресурсів у конкретних лісорослинних умовах, прогнозувати можливості їх раціонального використання та враховувати отримані результати під час розроблення виробничих планів.	ПРН-6
Розробляти й обґрунтовувати перспективні, поточні та оперативні плани, виробничі програми і прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів, економічних, правових та екологічних аспектів.	ПРН-7
Виявляти й оцінювати ризики діяльності лісогосподарських підприємств за умов недостатньої та суперечливої інформації, визначати їх вплив на виконання планів і пропонувати заходи щодо мінімізації можливих негативних наслідків.	ПРН-13

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

➤ Застосування стандартних методів навчання:

- лекції (інформаційні, аналітичні, проблемні, із застосуванням ігрових методів), в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення та інших ТЗН;
- практичні заняття;
- індивідуальні завдання;
- самостійну роботу студентів;
- поточне тестування та опитування;
- розв'язання розрахунково-аналітичних завдань;
- диспути, дискусії та інші форми навчання (стандартизовані тести, аналітичні звіти та доповіді, презентації та виступи на наукових заходах).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та виконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента.

Формами проведення поточного контролю з дисципліни є:

- 1) усні опитування на семінарських заняттях;
- 2) поточне тестування та опитування;
- 3) розв'язання розрахунково-аналітичних завдань;
- 4) участь в обговоренні питань на семінарах;
- 5) якість пошуку необхідної літератури тощо.

Модульний контроль – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни. Модульний контроль з дисципліни «Планування лісгосподарського виробництва» проводиться у письмовій формі. Кількість модульних контрольних робіт на дисципліну – 2, який складається з двох змістовних модулів. Форма модульного контролю: тести, завдання і задача.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо. Підсумковий контроль з дисципліни «Планування лісгосподарського виробництва» проводиться у формі екзамену. Форма підсумкового семестрового контролю: письмово-усні завдання згідно розроблених екзаменаційних білетів.

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «Планування лісгосподарського виробництва» здійснюється відповідно до графіку (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Модуль 1,2, 1 курс, 2 семестр
Поточний контроль за змістовим модулем №1
Поточний контроль за змістовим модулем №2
Підсумковий контроль за семестр: екзамен

Студенти вивчають дисципліну «Планування лісгосподарського виробництва» протягом одного семестру, тобто два модулі, який складається з двох змістовних модулів. Після

виконання змістового модуля (відвідування лекцій, практичних занять і виконання самостійної та індивідуальної роботи) здійснюється поточний контроль – модульна контрольна робота.

Таблиця 5.2

	Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Самостійна та індивідуальна робота студента	Всього
ЗМ №1	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
ЗМ №2	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
<i>Екзамен (2 семестр) Середня арифметична сума ЗМ №1 і ЗМ №2</i>				<i>100 балів</i>

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за **100 бальною системою за кожний модуль**. З цих 100 балів 50%, тобто **50 балів відводиться на оцінювання модульних контролів в усній, письмовій або письмово-усній формі викладачем в аудиторії**. Решта **50 балів** також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і контрольних робіт) та індивідуальної роботи студента (практичний компонент – розв’язання задач, реферат, есе, складання термінологічного словника тощо). Теоретична компонента оцінюється в **40 балів**, а практична – **10**.

Семестрова оцінка виставляється або за результатом модульного контролю (наприклад, студент за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «С» – за розширеною національною шкалою – «добре»), **або підсумкового контролю** (екзамен).

Студент, який у результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше **60 балів і отриманий бал його влаштовує**, має право не складати іспит із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Таблиця 5.3

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1,2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота		Сума
Модуль 1, 2 семестр							
Змістовий модуль № 1 (50 балів)					Індивідуальна робота	Модульний контроль № 1	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	10 балів	Теми 1-5	100 балів
10	10	10	10	10	50 балів	50 балів	

Змістовий модуль № 2 (50 балів)					Індивідуальна робота	Модульний контроль № 2	100 балів
Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	10 балів	Теми 6-10	
10	10	10	10	10	50 балів	50 балів	
Підсумковий контроль: екзамен 100 балів							

Поточне оцінювання за два змістовні модулі здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності й активності роботи студента протягом семестру (**40 балів**);
- контроль самостійної та індивідуальної роботи (**10 балів**);
- контроль за виконанням модульного завдання (**50 балів**).

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється **поточний модульний контроль у письмовій, усній чи письмово-усній формі**, який оцінюється у межах від **1 до 50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Викладач за індивідуальну роботу та активність студента під час занять з даної дисципліни на протязі семестру використовує **50-бальну** систему оцінювання – 10 (практична компонента) і 40 балів (теоретична компонента) відповідно.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі екзамену. До них допускаються всі студенти, за виключенням тих, які не виконали елементи навчального плану.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахується такими, що не здали підсумковий контроль. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці 5.4:

Таблиця 5.4

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання самостійної роботи – підготовки і захисту рефератів та анотованих аналітичних оглядів наукових статей і публікацій у періодичних виданнях, а також монографіях і збірниках наукових праць.

Оцінка за будь-який вид самостійної роботи складається з трьох складових: 1) актуальна тематика обраної теми, 2) впевнений захист, 3) виконаний згідно наданих вище вимог – така робота заслуговує на **10 балів**.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у кожному змістовному модулі. Для оцінки представляються такі види робіт, які оцінюються в 10 балів: або підготовка рефератів, доповідей тощо, або поглиблене опрацювання першоджерел і наукових статей, або виконання індивідуальних контрольних, практичних і ситуаційних завдань.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах **40 балів** у кожному змістовному модулі:

- **31-40 балів** – відвідано не менше 90% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **21-30 балів** – відвідано не менше 75% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **11-20 балів** – відвідано не менше 60% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно»;

- **1-10 балів** – відвідано не менше 50% лабораторних і практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре».

Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Модульний контроль та екзамен приймаються у письмо-усній формі, для чого розробляються варіанти завдань та екзаменаційні білети.

Таблиця 5.5

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	8×5 балів	40	8×5 балів	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				
Презентація, есе, індивідуальне завдання	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Особливості використання засобів діагностики та контролю за умов дистанційного навчання

В умовах використання формату онлайн-навчання (дистанційного навчання) із застосуванням корпоративної мережі Google Meet названі засоби, методи і форми визначаються за домовленістю зі студентським колективом і, в залежності від зручного виду взаємодії, застосовуються з допомогою існуючих функцій групових чатів та відео-конференцій.

Для ефективного засвоєння тематики є можливість демонстрації необхідних матеріалів на робочому столі комп'ютерного технічного засобу під час занять і семінарів.

Зокрема, у разі потреби, під час онлайн-заняття можна надати доступ до свого екрану, щоб показати презентації або іншу тематичну інформацію на робочому столі.

Планування лекційних і семінарських занять, модульних контрольних робіт, звітування за індивідуальну та іншу передбачену програмою роботу зі студентами, а також підсумкова перевірка знань у формі іспиту (заліку) здійснюється заздалегідь за допомогою прив'язки до гугл-календаря. Синхронізація запланованих заходів виконується автоматично на всіх зручних для їх проведення пристроях.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи та організація планування лісогосподарського виробництва

Тема 1. Теоретичні засади планування лісогосподарського виробництва

Сутність і значення планування як функції управління. Предмет, об'єкт, мета та завдання планування лісогосподарського виробництва. Галузеві особливості планової діяльності підприємств лісового господарства. Основні принципи планування: єдність, безперервність, гнучкість, точність, участь, збалансованість та оптимальність. Організація процесу планування на лісогосподарському підприємстві.

Тема 2. Методи планування та система планів лісогосподарського підприємства

Сутність і класифікація методів планування. Нормативний, балансовий, розрахунково-аналітичний, програмно-цільовий, графоаналітичний та економіко-математичний методи. Методи екстраполяції та інтерполяції. Класифікація планів за змістом, строками та рівнями управління. Директивне й індикативне планування. Стратегічні, поточні та оперативні плани діяльності лісогосподарських підприємств.

Тема 3. Інформаційно-нормативне забезпечення планової діяльності

Сутність і склад інформаційного забезпечення процесу планування. Вимоги до повноти, достовірності та актуальності планової інформації. Внутрішні й зовнішні джерела даних. Нормативна база планування лісогосподарського виробництва. Класифікація норм і нормативів, методи їх розроблення. Законодавче та методичне забезпечення планової діяльності. Використання цифрових технологій та інформаційних систем для проведення планових розрахунків.

Тема 4. Формування виробничої програми та планування реалізації продукції

Зміст, завдання і порядок розроблення виробничої програми лісогосподарського підприємства. Номенклатура та асортимент продукції. Планування обсягів лісогосподарських робіт у натуральних і вартісних показниках. Визначення виробничих можливостей підприємства. Розроблення календарного плану виконання робіт. Планування обсягів виробництва та реалізації лісогосподарської продукції. Узгодження виробничої програми з ресурсними можливостями підприємства.

Тема 5. Планування трудових ресурсів і фонду оплати праці

Зміст і завдання плану з праці. Планування чисельності та професійно-кваліфікаційного складу працівників. Розрахунок фонду робочого часу. Планування продуктивності праці та визначення резервів її підвищення. Форми й системи оплати праці. Планування фонду заробітної плати. Формування зведеного плану з праці та її оплати.

Змістовий модуль 2. Ресурсне та фінансово-економічне обґрунтування планів лісогосподарських підприємств

Тема 6. Планування матеріально-технічного забезпечення підприємства

Мета, завдання та зміст плану матеріально-технічного забезпечення. Визначення потреби підприємства в сировині, матеріалах, паливі, енергії, техніці й обладнанні. Нормування витрат матеріальних ресурсів. Формування балансу матеріально-технічного забезпечення. Планування виробничих запасів. Вибір постачальників та організація закупівель. Особливості здійснення публічних закупівель через електронну систему Prozorro.

Тема 7. Обґрунтування витрат і планування собівартості продукції

Економічна сутність витрат і собівартості. Класифікація витрат лісогосподарського підприємства. Постійні та змінні, прямі й непрямі витрати. Групування витрат за економічними елементами та статтями калькуляції. Склад виробничої собівартості продукції, робіт і послуг. Методи планування собівартості. Складання планових калькуляцій. Визначення резервів скорочення витрат.

Тема 8. Планування доходів і фінансових результатів лісогосподарського підприємства

Джерела формування доходів лісогосподарського підприємства. Особливості ціноутворення на лісогосподарську продукцію. Методи планування доходу та прибутку. Маржинальний дохід і визначення точки беззбитковості. Планування показників

рентабельності. Джерела фінансування лісогосподарського виробництва. Бюджетне фінансування та самофінансування підприємств.

Тема 9. Бізнес-планування розвитку лісогосподарського підприємства

Сутність, мета і завдання бізнес-планування. Функції бізнес-плану та коло його користувачів. Інформаційне забезпечення бізнес-планування. Структура і зміст бізнес-плану. Характеристика підприємства, його продукції та ринкового середовища. Виробничий, маркетинговий, організаційний і фінансовий розділи бізнес-плану. Оцінювання ефективності бізнес-проектів у сфері лісового господарства.

Тема 10. Програмно-цільове планування, оцінювання ризиків і контроль виконання планів

Сутність, принципи та етапи програмно-цільового планування. Формування цілей, завдань і заходів цільових програм у сфері лісового господарства. Ресурсне забезпечення та визначення показників результативності програм. Ідентифікація й оцінювання виробничих, фінансових, ринкових та екологічних ризиків. Розроблення заходів щодо їх мінімізації. Контроль виконання планів, аналіз відхилень і коригування планових показників.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Теоретичні засади планування лісогосподарського виробництва	7	2	-	-	-	5
Тема 2. Методи планування та система планів лісогосподарського підприємства	9	2	2	-	-	5
Тема 3. Інформаційно-нормативне забезпечення планової діяльності	9	2	2	-	-	5
Тема 4. Формування виробничої програми та планування реалізації продукції	9	2	2	-	-	5
Тема 5. Планування трудових ресурсів і фонду оплати праці	9	2	2	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	43	10	8	-	-	25
Модуль 2						
Тема 6. Планування матеріально-технічного забезпечення підприємства	9	2	2	-	-	5
Тема 7. Обґрунтування витрат і планування собівартості продукції	10	2	2	-	-	6
Тема 8. Планування доходів і фінансових результатів лісогосподарського підприємства	10	2	2	-	-	6
Тема 9. Бізнес-планування розвитку лісогосподарського підприємства	10	2	2	-	-	6

Тема 10. Програмно-цільове планування, оцінювання ризиків і контроль виконання планів	8	2	-	-	-	6
Разом за змістовим модулем 2	47	10	8			29
Усього годин	90	20	16	-	-	54

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Теоретичні засади планування лісогосподарського виробництва	8	-	-	-	-	8
Тема 2. Методи планування та система планів лісогосподарського підприємства	10	1	1	-	-	8
Тема 3. Інформаційно-нормативне забезпечення планової діяльності	10	1	1	-	-	8
Тема 4. Формування виробничої програми та планування реалізації продукції	10	1	1	-	-	8
Тема 5. Планування трудових ресурсів і фонду оплати праці	8	-	-	-	-	8
Разом за змістовим модулем 1	46	3	3	-	-	40
Модуль 2						
Тема 6. Планування матеріально-технічного забезпечення підприємства	8	-	-	-	-	8
Тема 7. Обґрунтування витрат і планування собівартості продукції	10	1	1	-	-	8
Тема 8. Планування доходів і фінансових результатів лісогосподарського підприємства	10	1	1	-	-	8
Тема 9. Бізнес-планування розвитку лісогосподарського підприємства	9	1	1	-	-	7
Тема 10. Програмно-цільове планування, оцінювання ризиків і контроль виконання планів	7	-	-	-	-	7
Разом за змістовим модулем 2	44	3	3	-	-	38
Усього годин	90	6	6	-	-	78

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні засади планування лісогосподарського виробництва	-	-
2	Методи планування та система планів лісогосподарського підприємства	2	1
3	Інформаційно-нормативне забезпечення планової	2	1

	діяльності		
4	Формування виробничої програми та планування реалізації продукції	2	1
5	Планування трудових ресурсів і фонду оплати праці	2	-
6	Планування матеріально-технічного забезпечення підприємства	2	-
7	Обґрунтування витрат і планування собівартості продукції	2	1
8	Планування доходів і фінансових результатів лісогосподарського підприємства	2	1
9	Бізнес-планування розвитку лісогосподарського підприємства	2	1
10	Програмно-цільове планування, оцінювання ризиків і контроль виконання планів	-	-
Разом		16	6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні засади планування лісогосподарського виробництва	5	8
2	Методи планування та система планів лісогосподарського підприємства	5	8
3	Інформаційно-нормативне забезпечення планової діяльності	5	8
4	Формування виробничої програми та планування реалізації продукції	5	8
5	Планування трудових ресурсів і фонду оплати праці	5	8
6	Планування матеріально-технічного забезпечення підприємства	5	8
7	Обґрунтування витрат і планування собівартості продукції	6	8
8	Планування доходів і фінансових результатів лісогосподарського підприємства	6	8
9	Бізнес-планування розвитку лісогосподарського підприємства	6	7
10	Програмно-цільове планування, оцінювання ризиків і контроль виконання планів	6	7
	Разом	54	78

6.5. Індивідуальні завдання

Самостійна індивідуальна робота здобувачів освіти посідає важливе місце в освітньому процесі, оскільки спрямована на розвиток умінь самостійно здобувати, систематизувати та критично осмислювати знання. Вона передбачає поглиблене опрацювання теоретичних і практичних аспектів планування діяльності лісогосподарських підприємств, сприяє формуванню аналітичного мислення та здатності застосовувати отримані знання у професійній діяльності. Однією з основних форм такої роботи є підготовка реферату, що передбачає вибір актуальної теми, опрацювання наукових і нормативних джерел, систематизацію інформації та формулювання власних висновків і рекомендацій.

Підготовка реферату сприяє закріпленню знань із навчальної дисципліни, розвитку навичок роботи з науковою літературою, статистичними даними та нормативно-правовими матеріалами. Реферат виконується відповідно до визначених вимог і повинен містити вступ, основну частину, висновки та список використаних джерел, а також відображати самостійний підхід здобувача освіти до розкриття обраної теми.

Орієнтовні теми рефератів із навчальної дисципліни «Планування лісогосподарського виробництва»:

1. Сутність і значення планування в системі управління лісогосподарським підприємством.
2. Особливості планування виробничої діяльності підприємств лісового господарства.
3. Принципи та сучасні методи планування лісогосподарського виробництва.
4. Стратегічне планування розвитку підприємств лісової галузі.
5. Поточне й оперативно-календарне планування лісогосподарських робіт.
6. Інформаційно-нормативне забезпечення планової діяльності лісогосподарських підприємств.
7. Цифрові технології у плануванні та прогнозуванні лісогосподарського виробництва.
8. Формування виробничої програми лісогосподарського підприємства.
9. Планування обсягів виробництва та реалізації лісогосподарської продукції.
10. Планування чисельності персоналу, продуктивності та оплати праці.
11. Планування матеріально-технічного забезпечення і виробничих запасів.
12. Планування витрат і собівартості лісогосподарської продукції.
13. Планування доходів, прибутку та рентабельності лісогосподарського підприємства.
14. Бізнес-планування інвестиційних та інноваційних проектів у лісовому господарстві.
15. Оцінювання ризиків і контроль виконання планів лісогосподарського підприємства.
16. Програмно-цільове планування у сфері лісового господарства.
17. Планування раціонального використання та відтворення лісових ресурсів.
18. Урахування екологічних і соціальних чинників у плануванні лісогосподарської діяльності.
19. Планування діяльності лісогосподарських підприємств в умовах воєнного стану.
20. Зарубіжний досвід планування та управління лісогосподарським виробництвом.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Для вивчення дисципліни використовуються персональні комп'ютери, мультимедійне обладнання, доступ до мережі Інтернет, Microsoft Word, Excel, PowerPoint або їх аналоги, а також платформа електронного навчання Moodle.

Методичне забезпечення:

- Електронний конспект лекцій з дисципліни «Планування лісогосподарського виробництва», методичні рекомендації до вивчення курсу;
- Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант);

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Планування лісогосподарського виробництва: курс лекцій для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності Н4 «Лісове господарство» / уклад. В.М. Хрик, І.В. Кімейчук. Біла Церква, 2025. 179 с.
2. Сенько В.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства. Навчальний посібник. К.: Знання., 2012. 488 с.
3. Коваль Я.В., Блажкевич Т.П., Волочков В.В. Планування виробництва в лісовому господарстві. Навч. посібник. Житомир: ЖНАУ, 2011. 504 с.
4. Тарасюк Г.М., Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства: Навч. посіб. 2-ге вид. К.: Каравела, 2005. 312 с.
5. Зінь Е.А., Турченко М.О. Планування діяльності підприємства: Підручник. К.: Професіонал, 2004. 320 с.

6. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник. К.: Скарби, 2002. 336 с

Допоміжна

1. Пірс П. Основи економіки лісового господарства / Пірс П.; пер. з англ. К.: Екоінформ, 2006. 224 с.

2. Горбач Л.М., Котляров В.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2021. 620 с.

3. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.

4. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва, Л. О. Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.

5. Економіка підприємства : практикум / Г. В. Соломіна. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 142 с.

6. Планування та прогнозування в умовах ринку: навч. посіб. / за ред. В.Г. Воронкової. К. : ВД «Професіонал», 2006. 608 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Законодавство України. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>

2. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: [http : //dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index](http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index).

3. Наказ Державного агенства лісових ресурсів України «Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) на підприємствах, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України» від 14.05.2013 р. № 124. URL: <http://law.dt-kt.com/nakaz-derzhavnogo-agenstvalisovyh-re/>.

4. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

5. Товариство лісівників України. URL:<https://tlu.kiev.ua/golovna.html>

6. FSC в Україні. URL: <https://ua.fsc.org/uauk>.

7. Асоціація «Національна Система Лісової Добровільної Сертифікації». URL: <http://woodcertification.co>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)